

Beoordeling juridische aspecten bestuurlijke en operationele gesprekken (excl ██████████)

Juridische bevindingen geldend voor Landelijk beeld:

SB-beleid/SB-instructies (geel gearceerd is juridisch door ██████████ aangevuld)

- Een aantal parketten hanteert aanvullend eigen beleid/werkinstructies. Interessant is natuurlijk in hoeverre dit in overeenstemming is met het strafvorderlijk kader, waar daarvan wordt afgeweken en op grond van welke overwegingen.
- De ontkenning van het feit door de verdachte wordt vaak als reden genoemd om geen OMSB uit te vaardigen. De wet stelt natuurlijk een bekentenis niet als voorwaarde voor een OMSB. De vraag is daarom of dit werkelijk als eigen, bindende contra-indicatie wordt gehanteerd, en zo ja, of dat efficiënter is dan een afweging per geval. Bij een afweging per geval zou er voor gekozen kunnen worden om in bepaalde zaken aan een ontkennende verdachte toch een SB uit te vaardigen (met het risico op verzet).
- Er worden wisselende ervaringen gemeld met het “Kniggeformulier”. In hoeverre leidt dit formulier tot verbetering, en waar zou het formulier zelf beter/anders moeten? (zie ook ██████████ poco-formulier).

Start SB

- geen of onduidelijke identiteitsvaststelling
- een moeilijk of niet te identificeren uitvaardigende OM-functionaris
- Misschien wel het meest interessante juridisch inhoudelijke punt: veel is aangegeven dat de beoordelaar die de strafbeschikking uitvaardigt alleen handelt en dat er geen of weinig terugkoppeling/feedback plaatsvindt. Er zijn geen “4 ogen” bij betrokken.
- geen digitaal dossier beschikbaar bij het OM

Herbeoordeling/horen

- Hoe om te gaan met herbeoordeling? Wie doet de herbeoordeling? Bij Midden-Nederland is er duidelijk gekozen voor “een magistratelijk pet en een kritische blik op de schuldvaststelling, zowel bij beoordeling als herbeoordeling”. ██████████ geeft aan dat een beoordelaar de herbeoordeling doet, niet een OvJ, maar dat het misschien wel beter zou zijn als een (assistent-)OvJ dit zou doen en als dat landelijk zou worden voorgeschreven.

Strafmaat en executie

- Wordt er rekening gehouden met het verschillen in strafmaat tussen OM en ZM? ██████████ geeft bijvoorbeeld aan uit te gaan van de OM-richtlijnen, maar wel rekening te houden met het feit dat de rechtbank vaak lager straft en dat de LOVS-richtlijnen ook vaak lager zijn.

- Executie wordt gezien als een zwakke plek van de OMSB. Als het CJIB een zaak overneemt, verdwijnt deze uit beeld bij het OM en komt bij mislukte executie pas na lange tijd (1-2 jaar) terug. Als men dan nog naar de rechter gaat, wordt het gezien als een oude zaak en volgt vaak een lagere straf. Ook de communicatie met het CJIB (via GPS) verloopt moeizaam/niet.
- Het ZSM-/SB-proces is volgens verschillende parketten () niet goed ingericht op buitenlandse verdachten. Bij deze groep is het een probleem dat niet langer direct kan worden afgedaan door de SB te voldoen.

Acceptatie SB

- acceptatie van de SB wordt veelvuldig aangegeven als reden om te horen. Hoewel standaard horen kan bijdragen aan de succesvolle executie van de SB, staat het in zekere zin haaks op de oorspronkelijke bedoeling van die SB: een lichtere, snellere en efficiëntere procedure.
- Overweging voor vermindering horen en acceptatie SB: aanwezigheid van de advocatuur op ZSM

Juridische bevindingen per parket:

█

- █ registreert pas in GPS als sprake is van verzet, beoordeling vindt plaats in BOSZ/BVH. Dit is ingevoerd als efficiëntieslag voor OM en politie: de stukken zijn er wel, maar het parket heeft ze niet. NB: de wet vereist een volledig dossier ook niet op het moment van uitvaardigen, maar dat moet wel geproduceerd kunnen worden indien er verzet volgt
- Pilot gedraaid met advocatuur op ZSM: positief resultaat
- Wie doet de herbeoordeling? Bij █ is er duidelijk gekozen voor “een magistraatlijk pet en een kritische blik op de schuldvaststelling, zowel bij beoordeling als herbeoordeling
- OM en politie werken in een gezamenlijk opsporingsjournaal. Wellicht kan op termijn de voorbereiding met het journaal worden geïntegreerd.

█

- Toepassing politie coördinator formulier (ofwel poco-formulier, verloop SB-zaak: een groeidocument dat wordt gevuld door politie en OM)

█

- Bij de strafmaat voor de OMSB wordt in █ uitsluitend gekozen voor het opleggen van geldboetes, ingegeven door ontbreken voldoende telehoorvoorzieningen en goedlopende transactiepraktijk taakstraffen.

- Bij grote evenementen (bijv. Amsterdam Dance Event) is een advocaat aanwezig op de ZSM locatie.
- Toepassing soortgelijk poco-formulier
- Pilot gedraaid met advocatuur op ZSM: positief resultaat
- SB niet toegespitst op doelgroepen, m.n. mensen van buiten NL
- Indien verdachte geen vaste woon-verblijfplaats heeft wordt geen SB uitgevaardigd, maar wordt veelal lik op stuk toegepast.

- Bij het gebruik van de OM-strafbeschikking staat de kwaliteit van werken voorop. Daarom is besloten om in principe altijd te “horen” en toezicht op nauwkeurige registratie. Escape vormt een OM-hoorzitting.
- [REDACTED] geeft in het verslag van het gesprek aan dat het verzetpercentage van zaken zonder horen 35% is, en zaken met horen 8%. Dit komt overigens niet overeen met de bijlage van [REDACTED] waarin voor 2015 15% zonder horen en 1% met horen staat.

- SB niet toegespitst op doelgroepen, bv. mensen buiten NL

- [REDACTED] geeft aan dat een beoordelaar de herbeoordeling doet, niet een OvJ, maar dat het misschien wel beter zou zijn als een (assistent-)OvJ dit zou doen en als dat landelijk zou worden voorgeschreven.

Bedrijfsvoering per parket met principiële juridische component (als juridische bevinding genoemd):

M-NL:

- Bemensing: Midden-Nederland zet bijvoorbeeld “stevige arrondissementsofficieren” neer (geen assistent-officieren), en daar investeert ook de politie in goede mensen.

O-Brabant:

- Bemensing: Dit terwijl Oost-Brabant aangeeft dat het een positieve ontwikkeling is dat ook beoordelaars (als assistent-OvJ) steeds meer zittingen doen.

- SB niet toegespitst op doelgroepen, bv. mensen buiten NL

- Horen: uitgangspunt is alleen horen volgens de richtlijn. Niet horen, tenzij. [REDACTED] was pilot: daaruit bleek dat bij meer horen er meer verzet werd aangetekend. Meerdere soorten horen: 1. Horen om tot een de beste afdoeningsmodaliteit te komen, en 2. Horen om een SB op te leggen.

OvJ: achter persoonlijke omstandigheden verdachte komen? ZSM is contextgericht: moet voldoende zijn om SB op te leggen. Niet horen om persoonlijke omstandigheden. Is niet de bedoeling; het OM is geen rechter.

- Verzet: 2^o beoordeling door backoffice. Schuldvaststelling hoeft niet meer: is al vastgesteld.
- Assistent officieren leren in de opleiding dat het draagkrachtbeginsel niet van toepassing is. Maar in de praktijk moet er wel degelijk rekening worden gehouden met de persoonlijke omstandigheden.

Nodig:

- Richtlijnen(herijking): bij rechterlijk bedrijf aansluiten. Nodig zijn brede richtlijnen (uitgangspunten waarvan kan worden afgeweken) en gedetailleerde richtlijnen voor de standaardzaken (bv voorwaardelijke ontzegging rijbewijs).
- Uitbreiden arsenaal strafbeschikking: ontneming (in ICT mogelijk maken), 9a Sr en gedragsaanwijzing (persoonlijke omstandigheden).
- Uitbreiden delicten: nu alleen VVC.

- Een praktische vorm van horen is afstemmen, waarbij de ovj kort telefonisch contact heeft met de verdachte en bv. informeert naar diens draagkracht, zodat hiermee kan worden rekening gehouden. Er wordt een separaat verslag opgesteld (beoordelaar vermeldt dit onder het telefoontje), of het relaas wordt in de voorbereiding geïntegreerd.
- Verzetten worden beoordeeld door de ass. ovj. Voor de aantallen verzetzaken zijn quota gesteld per ass. ovj. Verder beoordeelt de ass. ovj uitsluitend de zaken van collega's (dus geen 'eigen' zaken) en stemt daarbij zoveel mogelijk af met de initiële beoordelaar.
- Mislukte executies a.g.v. wanbetaling (zonder verdere motivering door gestrafte), komen tot zitting met een verhoging van de boete van 20%.

- Oudere zaken (> 2jaar) worden niet zonder beoordeling en alleen op grond van ouderdom geseponeerd. Bij sterke aanwas van de voorraad verzetten volgt een (reactieve) intensivering met een gezamenlijke aanpak.
- De coördinator ZSM geeft aan behoefte te hebben aan verduidelijkend OM-breed geldend beleidskader SB . Verder lijkt het haar nuttig om gebaseerd op dit kader in opleidingen te voorzien.

■

- SB niet toegespitst op doelgroepen, bv. mensen buiten NL

Overige bedrijfsvoering per parket:

Zie mijn overzicht.

Officiërenpool bijeenkomst (reacties op dossier review heb er buiten gelaten, omdat er een nieuwe slag op komt:

- Balans tussen professionele ruimte, ruimte lokaal en landelijke uniformiteit (vooral op gebied ICT). Processen worden autonoom op parketten ingericht, daar kun je later last van hebben.
- Kwaliteitsverbetering nodig, bv bij afwijken strafvorderlijk kader, maak notitie. Er bestaat wel angst voor bureaucratie/extra werk. Bewijsmiddelen overzicht niet altijd ingevuld.
- Anderzijds tijdwinst op zitting.
- Inhoud automatische brieven (en laat tijdstip verzenden) zoals slachtoffer en sepotbrieven: ■ gaat dit opnieuw oppakken.
- De tijdsloop is groot probleem, op zitting vaak leidend tot matiging of voorwaardelijk.
- Anders omgaan met horen; telefoontje draagkracht VE aan de voorkant (afstemmen), zo nee, geen geldboete maar taakstraf. Misschien ook met politie af te spreken vraag over draagkracht.
- SB is 1 vd instrumenten: zet SB tot de kern in zoals bedoeld is.
- Aantal verzetten stijgt; mogelijke oorzaak onbekendheid SB; toon mogelijkheden, maatwerk.
- Formele kant verantwoordelijkheden: wie beslist (ass ovj en arr ovj), wie beoordeelt/toetst afdoeningsvoorstellen (secretaris), conform inrichting ZSM. Wel ruimte voor maatwerk.
- Registratie moet dienend zijn, anders alleen tijdverlies. ID-vaststelling, strafmaat, schuldvaststelling, ja/nee horen nu niet consequent geregistreerd.

Knelpunten en suggesties:

- Ondersteuning GPS, ontnemingen niet ondersteund door GPS, kwaliteit (slachtoffer)brieven die uitgaan.
- Beperkte bevoegdheden binnen SB
- Telehoren niet overal mogelijk
- Advocatuur betrekken in ZSM
- Executie CJIB, tijdsduur (ten nadelen eis en daadwerkelijk opgelegd) en berichtenverkeer
- Ondersteuning bij hoorzitting
- Alleen lage taakstraffen
- Ontbreken doelgroepenbeleid ('buitenlanders' Hongaren nu niet effectief met SB te straffen door afschaffen directe betaling)
- Schadevergoeding vaak onbekendheid, reclasserings toezicht, gedragsaanwijzing
- Vulling GPS
- Herijking richtlijnsenset, ook vanwege structurele afwijking er van in de praktijk (bv. bij SB 20% korting)
- Activeren enthousiasmering topmanagement belang SB
- 4-ogen punt vaak niet haalbaar
- Meer MI, meer taartpunten/benchmarking
- Niet hameren op: niet horen tenzij
- SB uitvaardigen met dagvaarding (indien geen betaling binnen ...)